

Tori Valla Teataja

TORI VALLA LEHT JAANUAR 2019 (NR 17)

Enne, kui sain emaks

GERLIN KÖRE

LASTEKAITSESPETSIALIST

Ei olnud kunagi teadnud, et keegi nii väike võiks minu elu mõjutada nii palju.

Ei olnud kunagi teadnud, et võiksin kedagi nii palju armastada. (Leelo Tungal)

Selle toreda luuletusega tervitati 5. detsembril Tori rahvamajas uusi ilmakodanikke koos vanematega. Jõulumeeleolus rahvamajja oli kogunenud 38 beebit, keda tervitasid Tori vallavolikogu esimees Enn Kuslap ja Tori vallavanem Lauri Luur. Külalistele esinesid vahva kavaga Tori lasteaias 3. rühma lapsed, keda juhendasid muusikaõpetaja Mariika ning rühmaõpetajad Tiina ja Kairi.

Lusikapidu Tori rahvamajas. Foto: Kristhel Vaht

Kõik uued vallakodanikud said Keskuse raamatu „Pisike puu“, mille andis üle Tori Raamatukogu juhataja Aita Puust. ○

Sindi ANK – 2018. aasta parim ringijuhendaja on Marek Sild

HELLE VENT

SINDI ANKI JUHATAJA

7. jaanuaril oli noortekeskuses eriline päev – parima ringijuhendi Mareki tänuõhtu. Päevakangelasele kingiti suur parima ringijuhendaja karikas, mille juurde kõlas mitmehäälne „Õnne soovime sul...“. Kokandusringi noored valmistasid pidulikuks

eineks täidetud pannkoogid singi ja juustuga ning värvilist käsitöölimonaadi. Toit serveeriti silmatorkavalt graatsiliselt Marekile, kes kohe ka kiitva hinnagu andis. Jõuluvanalt oli sel aastal kokandusringile üllatus – uus kraanikausiga köögikapp. Palju õnne ja edu edaspidiseks tegusale juhendajale Marekile! Oled fantastiline! ○

Foto: Sindi ANK – 2018. aasta parim ringijuhendaja on Marek Sild

Noorte Tugila programm jätkab tegevust

PILLE KUUSIK

NOORTE TUGILA

„Tere. Mina olen Üks Tavaline Noor. Lõpetasin põhikooli päris heade tulemustega, edasi läksin õppima kutsekooli. Valisime koos sõbraga läheda eriala, mille kohta olime kuulnud, et teenib hästi ja tööd leiab ka. Ega ma päris täpselt küll teadnud, kas toimin õigesti. Vanemad küll arvasid, et peaksin minema gümnaasiumisse, kuid ise tundsin, et õppimisest on kuidagi „siiber“ saanud ja ehk saab kutsekas lihtsamalt. Ei olnud lihtne. Eriala, mille valisin, hakkas õige pea vastu. Mitte miski ei sobinud. Kursusekaaslased olid lähedad, aga ei olnud head tunnet seal koolis. Jätsin teise aasta alguses kooli pooleli... Vanemad olid algul vihased, kuid hiljem leppisid olukorraga. Nad on ise korralikud ja haritud inimesed, teenivad hästi. Kõige hullem on nende jaoks see, et mida teised mõtlevad... Aga ma lubasin neile, et see nii kestma ei jää. Lähnen õige pea gümnaasiumisse või... vaatan, mis

saab. Püüan endas kiirelt selgusele jõuda.

Nüüdseks olen olnud kodus üle aasta. Ema ja isa õiendavad vahel, sest magan lõunani ja midagi ei tee. Aga ma ei tahagi midagi teha. Ma ei teagi, mida teha. Mul on tegelikult täitsa ükskõik... Eks ma kunagi ikka lähen tööle või kooli või... ma ei teagi...“

Noorte Tugila programm on mõeldud eelkõige mittetöötavatele või mitteõppivatele noortele vanuses 15-26 eluaastat. Eesmärgiks on noorte tagasitoomine kogukonna- ja ühiskonnale. Programmi tegevus on paindlik ning annab toetuse ka neile noortele, kes on kusagil kooli nimekirjas, kuid õppetöös praktiliselt ei osale; noortele, kes juba kas õpivad või on muudmoodi hõivatud (töötamisega, ajateenistusega), kuid mõtlevad tulevikule ja soovivad midagi muuta praeguses elukorralduses. Sihtrühma kuuluvad ka noored emad, kes viibivad lapsehoolduspuhkusel või on jäänud koduseks pärast lapsehoolduspuhkuse lõppu. Samuti

on paindlik sihtgrupi vanus, mis on küll määratletud, kuid kindlasti kuulub ja aitab Noorte Tugila töötaja nii 13 -kui ka 28-aastast. Üle vabariigi noortekeskustes tegutsev programm on aastate jooksul tõestanud, et palju noori vajab abi ja nõustamist just sellisel kujul, mida pakub Tugila. **Mis siis Noorte Tugilas toimub?** Iga lugu on erinev. Noorsootõtaja soovib noorega leida ühise keele. Märksõna on – positiivsus. Proovime koos noorega rääkida, mõelda, uurida, leida võimalusi ja luua kontakte edasiliikumiseks. Niipalju kui vaja, saame kokku, kuid väga palju saame suhelda Facebookis või telefoni teel – just nii, nagu tänapäeva noorele kohane. Põhimõte on, et teelahkmel oleva noore inimese kõrvale tekib neutraalsel seisukohal olev sõber, kes püüab aidata leida õige teeotsa. **Oluline on**, et kogu vahetatav info jääb noorsootõtaja ning noore teada, seda ei kajastata andmebaasides ega analüüsita kolmandate isikute poolt. Kõik plaanid,

kuidas edasi liikuda, teeme koos noorega ja tema nõusolekul.

Noorte Tugila peamiseks koostööpartneriteks on kohalikud omavalitsused, Eesti Töötukassa ja Rajaleidja keskused. Koostöö toimub ka politseiga, kutseõppeasutustega, koolidega ja ettevõtetega. Võimalikud on töövarjupäevad, tutvumised erinevate õppimis-võimalustega ja karjääri-nõustajate infotunnid.

Kuidas Noorte Tugilasse tulla? Tori vallas on Noorte Tugila spetsialistiks Pille Kuusik (areank@torivald.ee), 5184561.

Alati ei julge või ei taha noor ise

abi paluda.

Kui märkad, siis teata ja proovime koos aidata. Ootame infot abivajajate kohta õpetajatelt, lapsevanematelt, sõpradelt, vanavanematelt, ametnikelt.

Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhoiuevalmiduse parandamine“ raames. Programmi viib ellu Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus. ○

Pilguheit Musta Majja

REELIKA RÜÜTLI

SAUGA ANKI JUHATAJA

Sauga noortekeskusesse on koondunud kokku nii noorsootöö, kultuur kui ka sport. Seetõttu oleme hakanud oma maja hellitavalt nimetama Mustaks Majaks.

Sauga noortekeskuses ehk Mustas Majas on olnud väga toimekas aeg. Koolivaheajal käisime noortega Jõulumäel kelgutamas ja Pärnu Raba noortekeskuses rulatamas. Aega jagus veel, et ellu viia projekt aktiivsetele maakonna noortele ning paika panna uued koostöösuhted. Kui kõik plaanid saavad teoks, peaks märtsist meie majja tulema kaks vabatahtlikku noorsootöötajat - Makedooniast ja Suurbritanniast. Kindlasti anname märku, kui nad kohal on.

Uuel aastal planeerime huviringide nimekirja laiendada. Ringide nimekiri täieneb erinevate pillidega, juurde tuleb loovat tegevust. Mõni ring sai uue juhendaja, teine uue ilme - põnevust jagub. Aga seda kõike saame täpsemalt välja hõigata juba jaanuari lõpus, kui oleme sõlminud viimased kokkulepped. Ringid toimuvad huvihariduse ja huvitegevuse täiendava toetuse toel.

Majas jätkavad mitmed ringid ka teiste huvigruppidega. Beebikool jätkab igal esmaspäeval, väärivate naisteklubi Helle käib kaks korda kuus, luuletajad, lauljad ja tantsijad kohtuvad samuti Mustas Majas. Eks tänu neile saame lükata hoo sisse ka meie kultuurielule. Esimene suurem tantsuõhtu toimub 24. veebruaril kell 17.00. Tantsu eest hoolitsevad meie oma rahvamuusikud ning tuju hoiavad üleval Meelis Sarv ja Peeter Kaljumäe. Tähistame selle tantsuõhtuga riigi sünnipäeva ning seepärast on pidu ka kõigile tasuta.

Hea meel on tõdeda, et spordisaalis on nii hommikul kui õhtul treeninguid päris palju, vaba aega on juba raske pakkuda. Jüripäeval plaanime teha Sauga piirkondliku orienteerumisvõistluse ning 1. juunil Sauga lastekaitsepäeva, mis oleks meie piirkonna perepäev. Kevad-suvel plaanime taastada terviseraja ning anda sellega võimalus kohalikele inimestele õues jalutamiseks.

Kui kellelgi on mõni hea mõte, mis võiks Sauga piirkonnas veel olla või mida teha, võib alati julgesti Musta Majja sisse astuda ja kohvile tulla. Ainult koos töötades saame Saugast mõnusa elukeskkonna luua. ○

NOORTE TUGILA
tugila.ee

Ava end võimalustele!

Sindi Linnaraamatukogu saab uued ruumid

KATARIINA VAABEL
AVALIKE SUHETE SPETSIALIST

Sügise hakul alustas Tori vald läbirääkimisi Omniva, soetamaks nende Sindis tühjalt seisev hoone Pärnu mnt 55a Sindi Linnaraamatukogu tarvis ning 20. detsembril kinnitas hoone soetamise ka Tori Vallavolikogu. Põhjuseid uute ruumide soetamiseks on mitu, kuid peamine neist on ruumipuudus. „Sindi Seltsimajas ei ole piisavalt ruumi erinevate kollektiivide ringitegevuseks,“ ütleb Tori abivallavanem Jana Malõh ning selgitab, et senised raamatukogu ruumid seltsimaja teisel korrusel saavad enda kasutusse erinevad huviringid. „Raamatukogu peaks olema ligipääsetav kõikidele elanikele,“ lisab Malõh, viidates asjaolule, et Omniva hoone asub bussipeatuse lähedal ning on esimesel korrusel, mis tagab ligipääsu ka liikumisraskustega inimestele. Sindi Linnaraamatukogu direktori Ene Michelse

sõnul kolis raamatukogu seltsimaja teisele korrusele täpselt 20 aastat tagasi „Teatavasti on raamatukogud suures muutumises – raamatukogu kui füüsiline ruum hakkab oma tähtsust minetama – siia ei tulda enam mitte niivõrd laenu- tama raamatut kui lihtsalt mõnusalt aega veetma ja õppima. Seega oleks vaja juurde ruumi ja vahendeid erinevate tegevuste jaoks.“ Raamatukogu pere näeb uues hoones suurt arengut asutuse jaoks “Raamatukogu, mis on täis riuleid raamatutega, ei ole enam päris see, mida meilt oodatakse. Esialgsete arvestuste järgi saab uues hoones olema palju suurem tuba lastekirjanduse ja –tegevuste jaoks, saame pakkuda senisest hubasemat kohallugemise võimalust ja eraldi ruumina on võimalik sisustada tegevustuba ettevõtmiste ja näituste korraldamiseks,“ tutvustab Ene uusi mõtteid. Tema sõnul on teiseks suureks puuduseks siiani olnud asukoht teisel korrusel hoones, kus puudub lift.

“Eakamadki rõõmustavad kindlasti kui enam treppi kasutama ei pea.” “Hoone vahetus läheduses asuvad bussipeatus, kauplus, seltsimaja, kool – mida paremat võiks meie külastajad veel soovida. Väga oluline on meie arvates ka see, et oleme siis oma maja peremehed ning vastutame kõige eest ise,“ lisab raamatukogu direktor optimistlikult ning loodab, et ka elanikele selline lahendus meeldib. Vallavanema Lauri Luuri sõnul viis Omniva hea pakkumine selleni, et läbirääkimised on õnnestunud ja vald on valmis hoonet soetama ja korrastama raamatukogule sobivaks. „Lõpliku otsuse langetas vallavolikogu täna, aasta viimasel istungil ning nüüd saame uuel aastal plaaniga edasi minna,“ sõnas vallavanem. Tema sõnul oleks raamatukogu kolimine Pärnu maantee äärde üks samm peatee ilme ja võimaluste arendamiseks ning inimsõbralikumaks tegemisel. ○

Meie Ave

LIIVI TÕNISSAAR

Alates 2009. aastast, kui alustas tegevust Tori Vallavalitsuse poolt hallatav Tori Sotsiaalmaja, on seda asutust juhtinud ja arendanud Ave Aaslaid. Seega on käesoleva aasta algus talle oma tööpostil juubelihõnguline ja maja elanikele ning kaastööliste samuti meeleolukas.

Aastate jooksul on Ave juhtimise all toimunud palju ja veelgi rohkem on käesoleval ajal toimumas. Käsitöö-, kunsti-, loodus-, kokandus-, jutu-, lauamängude-, puutöö-, foto - ja kangakudumisring - need

Ave Aaslaid. Foto: Maaris Puust

on ainult osa tööst, mida selles majas tehakse. Ja seda ikka eesmärgil, et psüühiliste erivajadustega inimeste, töötute, pensionäride, lastega kodus olevate emade ja samuti kõigi teiste kogukonnas elavate inimeste vaba aeg oleks mõttestatult sisustatud. Sotsiaalmaja uksest võib sisse astuda igaüks ja endale sobivat tegevust leida, aga jagatakse ka nõuandeid argipäevaga hakkama saamiseks ja hingehoidlikud vestlused kuuluvad igapäevase töö hulka. Inimesena on Ave alati teisi julgustav ja esile tõstev, jäädes ise tagasihoidlikult tahaplaanile. Ave armastab öelda, et ilma tublide vabatahtlike abilisteta ei kujuta ta oma tööd ette. Kuid vabatahtlike töö ei sujuks ega kannaks vilja, kui ei oleks sellist energilist ja südamega juhendavat eestvedajat kui Ave. Küllap teatakse ja tuntakse teda paljude kogukonna, valla ja maakonnagi ürituste korraldajana. Vabariigi ulatuses teatakse teda 10. vabariikliku erivajadustega inimeste teatripäeva peakorraldajana, kes oma kohustustega suurepäraselt toime tuli. Kinnituseks sellest on kolleegide tänusõnad ja tänukirjad igast Eestimaa otsast. Eriti südamelähedased on talle lapsed ja ta ei loobu suviti tööst vabatahtlikuna kogukonna laste töölaagris. Ave on hea ema oma kolmele lapsele ja hell, hoolitsev vanaema lapselapsele. Tema tööd on märgatud ja hinnatud mitmete sotsiaalvaldkonna organisatsioonide poolt. Ka vabariigi presidendi Kersti Kaljulaidi tänukiri ja aumärk chivad Ave töökabinetti. Koos kõigi Tori Sotsiaalmaja vabatahtlikega soovime sulle, Ave, uueks töökümnendiks tervist, isiklikku õnne ja palju häid mõtteid! Oled meie armas ja vajalik inimene! ○

Seljamaa monument avatakse Sindis Tartu rahu aastapäeval

URMAS SAARD

SELJAMAA MONUMENTI RAJAMISE EESKÕNELEJA

Julius Friedrich Seljamaale (8. aprill 1883 – 17. juuni 1936) monumentaalse mälestusmärgi püstitamise mõte sündis kodanike algatuse raames. Lisaks Sindi ajalooklubi poolt väljakuulutatud annetuste kogumisele, panustasid idee teostumise heaks Tori vald ja Rohelise Jõemaa koostöökogu Leader programmi meetmega. Monument avatakse Sindi gümnaasiumi hoone naabruses. Mullu detsembri keskpaigas paigaldati vundamendi moodul. Seljamaa büsti valmistas Ülo Kirt. Pronksivalu tegi Tormis Disain OÜ loovjuht Bruno

Foto: Ülo Kirt patineerib pronksi valatud Seljamaa büsti. Autor: Urmas Saard

Kadak. Büst kaalub umbes 100 kilogrammi. Monumenti ilmestab tähtsa elemendina ka Seljamaa allkiri, millel on oluline tähendus seepärast, et temagi kirjutas alla Tartu rahulepingule. Pidulik avamine on kavandatud 2. veebruarile, algusega kell 12.00. Pidupäev toimub kahes osas. Esmalt toimub Sindi gümnaasiumi aulas õpilasteatri poolt ettevalmistatud Seljamaa elu ja tegevust tutvustav sõnaline osa ning muusikaline etteaste. Järgnevalt räägib Urmas Saard kokkuvõtvalt suure ettevõtmise olulisematest etappidest. Sõna võtab ka Trivimi Velliste. Aula kogunemise järel jätkatakse monumenti juures, kus kõnelevad Tori vallavanem Lauri Luur ja diplomaat Jüri Trei, kes jätkab Seljamaa toimetatud Peterburi Teataja toimetamist. Mõlemad mehed eemaldavad katte koos esimese klassi õpilase Sten Eric Hanseni ja gümnaasiumit lõpetava Chätlyn Partsi abiga. Monumentaalse mälestusmärgi õnnistab sisse Pärnu Eliisabeti koguduse õpetaja ja Pärnu praost Tõnu Taremaa. ○

Sauga Põhikooli õppetööd rikastavad uued tehnoloogiad

MARIKA HOOLMA

SAUGA PÕHIKOOLI ÕPETAJA

Alates käesolevast õppeaastast on Sauga Põhikooli õpilastel võimalus kord nädalas õppida programmeerimist. 5.-9. klassi tööõpetuse tundide asemel on kooli ainekavas tsükklitesse jaotatud tehnoloogiaõpetus, mille raames õpitakse elektroonikat ning robotiikat, mis omakorda toetavad informaatikat ja programmeerimist. Laste huvi kaasaegsete tehnoloogiate vastu on sedavõrd suur, et jaanuaris alustas lapsevanemate soovil tööd algklassiõpilaste robotikaring. Sauga Põhikooli informaatika-programmeerimise õpetaja Jüri Kormiku sõnul saaks

tema tundides õpitut edukalt kasutada ka teistes ainetundides. Programmeerimise abil võiks näiteks probleemülesannete lahendamiseks luua ise põnevaid rakendusi. Õpetaja lükkab ümber müüdi, et nn uue keeleoskuse õppimine on ainult geenuste jaoks. „Digimaailm tungib üha enam meie igapäevaelu, baasoskused võiks omandada igaüks. Programmeerimine on nagu üks võõrkeel grammatika ja sõnavaraga, oskused paranevad aja jooksul. Alguses võib tunduda, et ei saa millestki aru, aga hiljem avastad, et polegi keeruline,“ tõdeb õpetaja Kormik, kes meelstasti oma IT-alaseid teadmisi ka kolleegidega jagab. ○

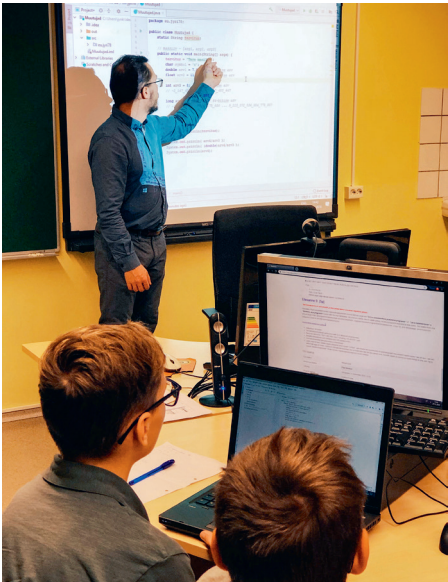

Foto: Õpetaja Jüri Kormik robotikaringi juhendamas. Autor: Merilin Kauniste

MATH methodologies and tOOLS for elementary schOOLS” (MATH-OOLS)

SILVA SIKK

SINDI GÜMNAASIUMI INGLISE KEELE ÕPETAJA

2018. aasta novembri lõpus jõudis üllatusena Sindi Gümnaasiumisse meeldiv sõnum, et kool on saanud uue rahvusvahelise projekti rahastuse. Projekt „Matemaatika õpetamise meetodid ja vahendid algkoolis“ keskendub matemaatika õpetamise lihtsustamisele ja peaks aitama nii õpetajatel kui ka õpilastel seda ainet paremini omandada. Projekti peamine eesmärk on arendada innovatiivseid meetodikaid ja vahendeid

matemaatika õpetamiseks. Projekt kestab kolm aastat ja selles osaleb kolm riiki: Hispaania, Eesti ja Norra. Hispaaniast osaleb PASOS, Eestist Sindi Gümnaasium ja Norrast Norlights Montessoriskole. Projekti käigus on kõigil partneritel võimalus tundma õppida iga riigi matemaatika õpetamise meetodikat, arendada õpetamise kvaliteeti ning muuta selle kaudu õppimine laste jaoks efektiivsemaks. Ühtlasi saavad lapsed arendada ka oma loomingulisi ja keelelisi oskusi. Projektitöö tulemusena valmib

kolm õppematerjali: raamat, õppefilm ja e-õppe platvorm. 17. - 18. detsembril 2018 toimus Hispaanias Santanderi linnas esimene projektikohtumine, mis oli ka ühtlasi projekti ametlikuks alguseks. Kohtumise käigus toimus tööülesannete jagamine ja tähtaegade täpsustamine. Lisaks oli meeldiv võimalus tutvuda Cantabria maakonna looduse ja vaatamisväärsustega. Järgmine projekti kohtumine toimub veebruaris Norras ning aprillis on külalisi oodata Sindi Gümnaasiumisse. ○

VALLAVOLIKOGUS

OTSUSTATI

20. detsembril otsustati volikogus

1. Kiita heaks Pärnu maakonna arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“.

2. Lõpetada Tori valla 2019. aasta eelarve 1. lugemine, suunata 2. lugemisele.

3. Kinnitada Tori valla eelarvestrateegia aastateks 2019-2022.

4. Kinnitada Tori valla arengukava aastateks 2018-2030.

5. Kinnitada Sauga Põhikooli põhimäärus.

6. Kinnitada Sindi Gümnaasiumi põhimäärus.

7. Muuta määrust „Toimetulekutoetuse määramiseks eluruumi alaliste kulude piirmäärade kinnitamine“.

8. Kinnitada määrus „Kohanime määramise kord“.

9. Võõrandada otsustuskorras Sindi linnas asuva, Tori vallale kuuluva kinnistu (Linnuriigi kergliiklustee L3 kü) jagamise tulemusena tekkiv Kuldnoka tn 1a katastriüksus Asta Vahe-metsale hinnaga 6 eurot/m², kokku hinnaga 930 eurot.

10. Omandada AS-lt Eesti Post hoonestatud kinnistu asukohaga Pärnu mnt 55a, Sindi linn, Tori vald, Pärnu maakond, müügihinnaga 133 000 eurot (koos km-ga).

11. Algatada detailplaneeringu koostamine Rütavere külas Kinguvahtra kinnistul.

12. Määrata vallavalitsuse liikmetele preemiat 100 eurot.

13. Kinnitada Sauga aleviku, Tammiste, Eametsa, Kilksama, Nurme, Kiisa ja Vainu külade elanike küsitluse tulemused.

14. Infopunktid

14.1. Kiire internetivõrgu ehitus.

14.2. Ülevaade korruptsiooniennetusest.

14.3. Järgmise volikogu istungi toimumise aeg ja koht. Järgmine volikogu istung toimub 24. jaanuaril Jõesuu külamajas.

14.4. M. Mathiesen'i monument ja Edgar Salini kutsumine jaanuari volikogu istungile. Otsustati kutsuda järgmisele volikogu istungile Edgar Salin ja anda ettekandeks 15-20 minutit.

14.5. Tammiste küla, Kellukese tee 2 detailplaneering. ○

Vastavalt kohanimeseaduse § 6 lõikele 8 ja Tori Vallavolikogu 20.12.2018. a määrusele nr 50 „Kohanime määramise kord“ § 4 lõikele 1 annab Tori Valla-valitsus teada, et on ette valmistanud eelnõu „Kohanime määramine“, millega Sindi linnas asuva Silla tänava äärde rajatud bussipeatuse nimeks soovitakse määrata Sillaotsa.

Eelnõuga saab tutvuda ja põhjendatud ettepanekuid teha kuni 15.02.2019 (kaasa arvatud) Tori Vallavalitsuse majas aadressil Pärnu mnt 12 Sindi linn, Tori vald, Pärnumaa; Sauga teenuskeskuse majas aadressil Selja tee 1a Sauga alevik, Tori vald, Pärnumaa või Tori valla veebilehel www.torivald.ee (e-post: tori@torivald.ee).

Lumelükkamisest vallas

Tori valla teede ja tänavate korrashoiu ning teede talvise hoolduse eest vastutab taristunõunik Toomas Parm.

Telefon: 520 6932

e-post: toomas.parm@torivald.ee

Lumelükkamisega seotud küsimustega võib pöörduda ka vallavalitsuse piirkondlike esindajate poole.

Sauga piirkonna esindaja: Priit Ruut, priit.ruut@torivald.ee; 5649 0409

Are piirkonna esindaja: Signe Rõngas, signe.rongas@torivald.ee; 525 3189

Sindi piirkonna esindaja: Raigo Paulberg, raigo.paulberg@torivald.ee; 5667 0496

Tori piirkonna esindaja: Jüri Puust, jyri.puust@torivald.ee; 518 3374

VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

6. detsembril otsustati vallavalitsuses

1. Määrata OÜ Sindi Maja-valitsus likvideerijaks Advokaadibüroo LENO vandeadvokaat Ott Lepmets. Alates likvideerija kandmisest äriregistrisse lõpetada juhatuse liikme Juri Berlinbergiga sõlmitud leping ning maksta välja ettenähtud tasud.

2. Anda välja korraldus 2018. aasta alaeelarvete täpsustamise kohta.

3. Korraldada riigihanke „Tori valla noorsootöö projekti IT riistvara soetamine“ ja kinnitada alusdokumendid.

4. Tunnistada väikehanke „Tori valla Selja kooli katuse renoveerimine“ edukaks pakkujaks OÜ Katuseabi pakkumusega 37 959,76 eurot.

5. Tunnistada väikehanke „Tori valla Uuekalda tänava tänavavalgustuse ehitustööd“ edukaks pakkujaks OÜ Merkvik pakkumus summas 5928,85 eurot.

6. Sihtfinantseerida AS-i Sauga Varahaldus 43 600 euroga Pulli küla Koolimaja tee veetorustiku väljaehitamiseks ja 66 191.50 euroga Tallinna mnt 142-162 reoveekanalisatsioonitorustiku väljaehituseks.

7. Väljastada projekteerimistingimused Tammiste külas Sipelga tee kinnistule reoveepumpla rajamiseks.

8. Anda ehitusluba:

8.1. Rätsepa külas Talviku kinnistule puurkaevu rajamiseks;

8.2. Tori alevikus Muraka tee 19 kinnistule puurkaevu rajamiseks;

8.3. Urumarja külas Vesi-värava kinnistule puurkaevu rajamiseks;

8.4. Tori alevikus Pärnu mnt 10 kinnistule Sepikoda ümberehitamiseks;

8.5. Tammiste külas Saluste tee 3 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;

8.6. Tammiste külas Randivälja tee 17 kinnistule gaasitorustiku rajamiseks;

8.7. Kildemaa külas Jahi kinnistule jahimaja püstitamiseks;

8.8. Jõesuu külas Riisa tee 7 kinnistule remonditöökoda-olmehoone ümberehitamiseks;

8.9. Jõesuu külas Riisa tee 9 kinnistule töökoja ümberehitamiseks.

9. Tunnistada kehtetuks Sauga Vallavalitsuse 07.07.2016 korraldus nr 366, millega anti ehitusluba Tammiste külas Pilliroo tn 5 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.

10. Anda kasutusluba:

10.1. Kuiaru külas Laka kinnistule septiku koos imbtunneliga kasutusele võtmiseks;

10.2. Tammiste külas Vesikaare tn 29 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks;

10.3. Nurme külas Pika kinnistule valminud viihalli kasutusele võtmiseks;

10.4. Nurme külas Jõe tn 7 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks;

10.5. Kilksama külas Paiso

kinnistule septiku koos imbtunneliga kasutusele võtmiseks;

10.6. Tammiste külas Jõhvika tn 4 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks;

10.7. Eametsa külas Pajulille tee 6 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks.

11. Nõustuda Taali külas asuva Kopluse kinnistu koosseisu kuuluva Kopluse katastriüksuse jagamisega, määrata lähiaadressid ja sihtotstarbed.

12. Kinnitada hajaasustuse programmist 2018 rahastatud projektid „Pärnu maakond, Tori vald, Kuiaru küla, Laka talu kanalisatsioon“ ja „Tori vald, Völli küla, Soldati juurdepääsutee rajamine“ ja maksta välja toetused.

13. Rahuldada üks projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ taotlus ja kinnitada toetuse summa.

14. Pikendada eluruumi üürilepingud 9 isikuga tähtajaga kuni 31.12.2019.

15. Pikendada ühe isikuga sotsiaaleluruumi üürilepingut kuni 31.12.2019.

12. detsembril otsustati vallavalitsuses

1. Taotleda Tori valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist AS Aqua Marinale kuuluvale Sauga alevikus asuvale Sauga Tankla kinnistule jalg- ja jalgrattatee rajamiseks ja selle avaliku kasutamise tagamiseks.

2. Kinnitada hajaasustuse programmist 2018 rahastatud projektid „Pärnu maakond, Tori vald, Kilksama küla, Pähkli tee 17 kanalisatsioonisüsteemi rajamine“ ja „Pärnu maakond, Tori vald, Völli küla, Soldati kanalisatsioonisüsteemi rajamine“ ja maksta välja toetused.

3. Väljastada projekteerimistingimused:

3.1. Randivälja külas Põhjala kinnistule õueseminarahoone rajamiseks;

3.2. Urge külas Sindi 330/110/20kV alajaamas 330kV välisjaotusseadmete laiendamiseks;

3.3. Muraka külas Vana-Kõrgoja kinnistule abihoone püstitamiseks.

4. Anda ehitusluba:

4.1. Jõesoo külas Koobi kinnistule puurkaevu rajamiseks;

4.2. Tammiste külas Looduse tee 5 kinnistule üksikelamu laiendamiseks;

4.3. Tammiste külas Pilliroo tn 5 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;

4.4. Sindi linnas Pirni tn 5 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;

4.5. Eametsa külas Naaritsa tee 11 kinnistule üksikelamu laiendamiseks;

4.6. Tammiste külas Käbi tn 32 kinnistule kinniste süsteemi maasoojuspuuraukude rajamiseks.

5. Anda kasutusluba:

5.1. Kilksama külas Pähkli tee 17 kinnistule paigaldatud

septiku koos imbtunneliga kasutusele võtmiseks;

5.2. Sindi linnas Lastepark kinnistule mänguväljaku kasutusele võtmiseks;

5.3. Tammiste külas Tammepärja tee 7 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks;

5.4. Eametsa külas Leesika tn 1 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks.

6. Nõustuda Kilksama külas Pinni katastriüksuse jagamisega, määrata jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed.

7. Kinnitada Are Huvikeskuses 29. detsembril toimuva aastalõpupeo piletihinnad.

8. Algatada kaks pärimismenetlust.

9. Tori valla arengukava aastateks 2018-2030 avaliku väljapaneku kestel saabunud ettepanekute kokkuvõte.

10. Lõpetada AS Tallinna Lennujaama ja Sauga Vallavalitsuse 23.10.2003 sõlmitud rendileping poolte kokkuleppel alates 01.01.2019, kuna rentnik ei vaja enam Jõepera kinnistut oma tegevuse tarbeks.

11. Mitte arvestada Sauga Põhikooli taotlusega teha muudatusi Sauga Põhikooli arengukava tegevuskava tabelites.

12. Mitte tõsta Kanore OÜ Sauga Kiviait taotluse alusel rendimakset.

13. Annetada võimalik ilutulestiku raha heategevuseks – toetada Pärnu Kodutute Loomade Varjupaika 250 euroga ja Pärnumaa Lasterikaste Perede Liidu 250 euroga.

19. detsembril otsustati vallavalitsuses

1. Moodustada Tori vallas viis valimisjaoskonda.

2. Võtta vastu kink ja omandada 2/3 kaasomandi osa Tori alevikus Muraka tee 1.

3. Muuta Tori Vallavalitsuse 06.12.2108 korraldust nr 964 „Osahingu Sindi Majavalitsus likvideerija määramine ja juhatuse liikme lepingu lõpetamine“.

4. Väljastada projekteerimistingimused Urge külas kuni 3 MW päikeseelektri tootmisjaama püstitamiseks ajutise chitisena.

5. Anda ehitusluba:

5.1. Sindi linnas Tihase tn 26 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;

5.2. Jõesuu külas Riisa tee 10 kinnistule puidutööstuse tootmishoone laiendamiseks;

5.3. Vainu külas Jaagu kinnistule puurkaevu rajamiseks;

5.4. Tammiste külas Orava tee 7 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;

5.5. Tammiste külas Tervise tee 15 kinnistule üksikelamu laiendamiseks.

6. Anda kasutusluba:

6.1. Muraka külas Suurfarmi tee kinnistule veiselauda kasutusele võtmiseks;

6.2. Urge külas Suurfarmi

kinnistule lauda kasutusele võtmiseks;

6.3. Sindi linnas Kesktänav 23 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks;

6.4. Eametsa külas Nigula tee 31 kinnistule üksikelamu kasutusele võtmiseks.

7. Alates 1. jaanuarist 2019 nimetada Sindi Lasteaia direktori ametikohale Kairi Rinaldo.

8. Avaldada tunnustust Viivi Palmissaarele märkimisväärse panuse eest Sindi Lasteaia keskkonna arendamisel ja hoidmisel.

9. Kinnitada õppekoha tegevuskulu arvestuslik maksumus ühe lapse/õpilase kohta 2019. aastal Tori valla haridusasutustes.

10. Eraldada MTÜ Viira Arendusseltsile 200 eurot projekti omafinantseeringu tagamiseks toetust.

11. Nõustuda katastriüksuste moodustamisega Tori Vallavalitsuse 24.05.2018 korraldusega nr 413 kehtestatud detailplaneeringu alusel.

12. Rahastada valla eelarvest kolme lapse lapsehoiuteenuse kohatasu.

13. Rahuldada AS Eesti Keskkonnateenused taotlus jäätmeveo teenustasude suurendamiseks Are ja Sauga piirkonnas.

14. Lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks seitse kinnistut vastavalt esitatud taotlustele.

15. Muuta projekti „Parisselja küla Põikoja talu veevarustuse rajamine“ lõppkuupäeva vastavalt esitatud avaldusele.

16. Kinnitada 2018. aasta hajaasustuse programmist toetust saanud projektide „Pärnu maakond, Tori vald, Kilksama küla, Põhja tee 19 kanalisatsioonisüsteemi rajamine“, „Pärnu maakond, Tori vald, Kilksama küla, Pähkli tee 21 kanalisatsioonisüsteem“ ja „Pärnu maakond, Tori vald, Murru küla, Pärnjõe kanalisatsioonisüsteem“ lõpparuanded ja maksta välja toetused.

17. Kinnitada 2017. aasta hajaasustuse programmist toetust saanud taotluse „Pärnu maakond, Tori vald, Taali küla, Nõmme talu puurkaevu rajamine“ lõpparuanne ja maksta välja toetus.

18. Muuta Tori Vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu järgmiselt – viia koristaja töökoht kantsleile koosseisust majandusosakonna koosseisu ja nimetada IT-nõuniku ametikoht ümber IT-juhi ametikohaks ning haldusnõuniku ametikoht ümber haldusjuhi ametikohaks.

19. Toetada EELK Pärnu-Jakobi Kogudust ja Evangeeliumi Kristlaste Suigu Kogudust mõlemat 250 euroga.

20. Rahuldada Sauga Põhikooli direktori taotlus eelarvesiseseks muudatuseks.

21. Anda nõusolek Sindis Jaama I hoone II korruse kasutamata pindade väljarendimiseks. ○

Lastele ja eakatele muutus puude taotlemine mugavamaks

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalkindlustusamet muutis puude taotlemise eakatele ja lastele mugavamaks, võttes kasutusele uue taotlusvormi, mis võrreldes eelmisega on oluliselt lühem ning taotlejale lihtsam ja mugavam täita. Sotsiaalkindlustusameti eksperitiisi ja sotsiaaltoetuste talituse juht Ülle Leesmaa ütles, et need, kes kunagi on puuet taotlenud, teavad, kui pika ja põhjaliku taotlusvormi pidid lapsed ja eakad täitma. „Taotlusvorm oli 16 lehekülge ja seal oli selliseid küsimusi, mis ei ole täna enam olulised,” lisas ta. Uuest taotlusvormist on välja jäetud kõik sellised küsimused, millele leiab vastused erinevatest andmebaasidest. „Korraldasime

töö nii, et inimene ei pea korduvalt esitama kord juba riigile või kohalikule omavalitsusele esitatud andmeid,” rääkis Leesmaa ning lisas, et amet viis enne uue vormi kasutuselevõttu läbi ka testimised, kus osales üle 250 inimese. 85 protsenti neist pooldas uut taotlusvormi. Puude määramisel hinnatakse inimese toimetulekut sotsiaalses keskkonnas. Uuenenud taotlusvormis peab taotleja põhjendama vaid oma puude taotlemise soovi ja kirjeldama peamisi piiranguid erinevates tegevustes ning piirangute esinemise sagedust. Info koos taotleja isikuandmetega mahub nüüd kahele lehele. Uue taotlusvormi leiab ameti kodulehelt. Lastel ja eakatel tuvastatakse puude raskusastet selle järgi,

kui paju on tal vaja kõrvalabi, juhendamist ja järelevalvet. Mida suurem see on võrreldes eakaaslastega, seda raskem on puue. Tööealiste puude taotlemine käib teistel alustel. Neil hindab töövõimet töötukassa, kui inimene soovib samal ajal taotleda ka puude raskusastet, saab sedagi teha koos tööväime hindamisega töötukassas. 2018. aastal sai sotsiaalkindlustusamet ühes kuus keskmiselt 533 laste puude taotlust ja 2268 vanaduspensionialiste puude taotlust. Tööealiste inimeste puude taotlusi oli kuus keskmiselt 2268.

Lisainfo: Ülle Leesmaa, sotsiaalkindlustusameti ekspertiisi ja sotsiaaltoetuste juht, 5185110. ☎

Korraldatud jäätmeveo teenustasude muutmisest Are ja Sauga piirkonnas

Riigihanke tulemusel teostab alates 01.06.2017 Are ja Sauga piirkonnas korraldatud jäätmevedu Eesti Keskkonnateenused AS. Jäätmevedajaga sõlmitud hankeleping lubab vedajal taotleda teenustasude suurendamist, kui esinevad objektiivsed asjaolud, mis oluliselt mõjutavad jäätmete veokulusid. 2018. aasta lõpul esitas Eesti Keskkonnateenused AS Tori Vallavalitsusele taotluse jäätmeveo teenustasude suurendamiseks Are ja Sauga piirkonnas seoses jäätmete käitluskulu kasvuga enam kui 28%. Lisaks on kütuseaktsiisi kallinemise tulemusel kasvanud kütusehinnad pakkumise esitamise ajaga võrreldes 19% ning prognooside kohaselt kasvavad 2019. aastal veelgi. Jäätmeseaduse kohaselt peab jäätmeveo teenustasu olema piisav, et katta jäätmekäitluskoha rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelehoolduskulud ning jäätmete veokulud. Tori Vallavalitsus on seisukohal, et jäätmevedaja poolt esitatud

taotlus jäätmeveo teenustasude muutmiseks on põhjendatud ning 19.12.2018 otsustas Tori Vallavalitsus rahuldada Eesti Keskkonnateenused AS taotluse jäätmeveo teenustasude muutmiseks.

Are ja Sauga piirkonnas hakkab

		kehtiv hind €/m3	uus hind €/m3	
Ühe m3 hind		9,79	10,77	
Konteineri maht	(m3)	Kehtivad teenus hinnad alates 1.06.2017 (€)	Taotletavad teenus hinnad alates 01.02.2019 (€)	Teenustasude muutus (€)
jäätmekott kuni	0,10	0,98	1,08	0,10
konteiner kuni	0,08	0,78	0,86	0,08
konteiner kuni	0,12	1,17	1,29	0,12
konteiner kuni	0,14	1,37	1,51	0,14
konteiner kuni	0,19	1,86	2,05	0,19
konteiner kuni	0,24	2,35	2,58	0,23
konteiner kuni	0,36	3,52	3,88	0,36
konteiner kuni	0,37	3,62	3,98	0,36
konteiner kuni	0,60	5,87	6,46	0,59
konteiner kuni	0,66	6,46	7,11	0,65
konteiner kuni	0,77	7,54	8,29	0,75
konteiner kuni	0,80	7,83	8,62	0,79
konteiner kuni	1,10	10,77	11,85	1,08
konteiner kuni	1,50	14,69	16,15	1,46
konteiner kuni	2,50	24,48	26,92	2,44
konteiner kuni	4,50	44,06	48,46	4,40

uus jäätmeveo teenustasude hinnakiri (vt tabelist) kehtima alates 01.02.2019. Vastava teavituse ja hinnakirja on Eesti Keskkonnateenused AS saatnud juba ka antud piirkonna klientidele. ☎

Iga kodu saab elektrikatkestuseks olla valmis

PÄÄSTEAMET

Hiljuti Saaremaad tabanud ulatusliku elektrikatkestuse näitel on oluline mõelda enda ja oma pere valmisolekule olukorras, kus mõni elutähtis teenus katkeb. Lääne päästeskuse ennetusbüroo juhataja Viktor Saaremetso sõnul peab iga inimene kindlustama enda ja oma pere hakkamasaamise ootamatutes olukor-

dades. „Selleks, et hädaolukorras vastu pidada, tuleb kodus teha konkreetseid ettevalmistusi ning koos naabrite ja kogukonnaga aidata teineteist, küsida ja jagada nõu,” ütles Saaremetso. Voolukatkestus on üks tõenäolisemaid elutähtsa teenuse katkestusi. Sellisteks puhkudeks võiks inimestel olla varutud piisavalt joogivett ning olemas alternatiivne võimalus toiduvalmistamiseks ja informatsiooni hankimiseks. See eeldab näiteks laetud akupanka ja patareidena raadiot. „Kui elektrikatkestus on pikem kui paar tundi, siis et elu seisma ei jääks, peaks olema inimestel olemas vajalikud vahendid hakkama saamiseks ilma elektrita,” ütles Viktor Saaremetso. Elanikkonna hakkamasaamine kriisiolukordades sõltub eelkõige inimeste enda ettevalmistusest.

miseks ja informatsiooni hankimiseks. See eeldab näiteks laetud akupanka ja patareidena raadiot. „Kui elektrikatkestus on pikem kui paar tundi, siis et elu seisma ei jääks, peaks olema inimestel olemas vajalikud vahendid hakkama saamiseks ilma elektrita,” ütles Viktor Saaremetso. Elanikkonna hakkamasaamine kriisiolukordades sõltub eelkõige inimeste enda ettevalmistusest.

Iseseisvalt hakkama saamiseks elutähtsa teenuse katkemisel on vajalik tagada kodused varud:

- taskulamp koos tagavarapatareidega;
- kaasaskantav raadio (patareidega) koos tagavarapatareidega;
- laetud mobiiltelefon;
- akupank mobiilsete seadmete laadimiseks;
- esmaabivahendid ja vajalikud ravimid (nende tarvitamise korral);
- söök ja jook;

- hügieenivahendid;
- söögiriistad (konservivajaja, nuga jne);
- sularaha ja/või pangakaart;
- Arvesta lemmikloomade vajadustega.
- Jälgi kütmisel ja lahtise tule kasutamisel tuleohutust! Külmal ajal väldi ülekuutmist. Ära jäta põlevaid küünlaid järelevalveta ning eelista valgusallikana taskulampi. ☎

Riigikogu valimised

SIIRI JÕERAND

VALLASEKRETÄR

Sel aastal toimuvad järjekordsed Riigikogu valimised, valimispäev on 3. märtsil. Riigikogu valimistel on hääletamisõigus Eesti kodanikul, kes valimispäevaks on saanud 18-aastaseks. Oma hääle saab anda nii valimisjaoskonnas kui ka elektrooniliselt.

Elektrooniline hääletamine toimub 21.-27.veebbruar. Valimisjaoskonnas saab hääletada eelhääletamise päeval ja valimispäeval. Eelhääletamine toimub maakonnakeskuse valimisjaoskonnas 21.-24. veebruar ja kõigis valimisjaoskondades 25.-27. veebruar kell 12-20. Eelhääletamise päeval toimub ka hääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda selleks määratud jaoskondades.

Valimispäeval toimub hääleta-Tori vallas on valimiste korraldamiseks moodustatud 5 valimisjaoskonda:

Valimisjaoskond nr 1, asub Sindi Seltsimajas, Pärnu mnt 44, Sindi linn.

- Hääletada saavad Sindi linna elanikud
- Toimub eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda
- Toimub hääletamine valijatele, kelle andmed on Rahvastikuregistrisse kantud Tori valla täpsusega.

Valimisjaoskond nr 2, asub Sauga teenuskeskuses, Selja tee 1a, Sauga alevik

- Hääletada saavad Sauga aleviku, Eametsa, Kilksama, Nurme ja Räägu külade elanikud
- Toimub eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda
- Valimisjaoskond nr 3, asub Tammiste lasteaias, Kellukese tee 5, Tammiste küla**
- Hääletada saavad Kiisa, Pulli, Rütavere, Tammiste, Urge ja Vainu külade elanikud

Valimisjaoskond nr 4, asub kahes kohas:

- **Are teenuskeskuses, Päriveri tee 17, Are alevik eelhääletamise päeval 26.02 ja 27.02 ning valimispäeval 03.03;**
- **Suigu Seltsimajas, Tootsi tee 6, Suigu küla eelhääletamise ajal 25.02.**

- Hääletada saavad Are aleviku, Elbu, Parisselja, Eavere, Niidu, Lepplaane, Päriveri, Kurena, Suigu, Murru, Võlla ja Tabria külade elanikud

Valimisjaoskond nr 5, asub Tori teenuskeskuses, Selja mnt 2, Tori alevik

- Hääletada saavad Tori aleviku, Oore, Levi, Võlli, Randivälja, Taali, Kildemaa, Urumarja, Kõrsa, Muraka, Selja, Mannare, Muti, Elbi, Kuiaru, Jõesuu, Piistaoja, Tohera, Aesoo, Rätsepa ja Riisa külade elanikud. ☎

Tori valla vee-ettevõtted ühinesid

Tori vallas tegutsesid kuni 7. jaanuarini ühisveevärgi eest vastutavana järgmised ettevõtted: OÜ Sindi Vesi, OÜ Are Vesi ja Tori Haldus OÜ ning AS Sauga Varahaldus. Ühise eesmärgiga ettevõtete eraldi hoidmine oli aga keerukas ja kulukas, mistõttu Tori valla veemajandusega tegelevad ettevõtted otsustati koondata ühise nime ja juhtimise alla. Ühinemisprotsess sai alguse juba eelmise aasta mais, kui vee-ettevõtjad sõlmisid ühinemislepingu ning leppisid kokku, et Tori valla veemajandusega jätkatakse osauhing Sindi Vesi nime all. Ühinemine on saanud heakskiidu ka Tori Vallavolikogu poolt.

„Teenuse muudatusega kvaliteeti ei kaota, teeninduspunktid jäävad alles Torisse, Sinti ja Saugasse,” kinnitab Sindi Vee juhataja Ants Tormilind ning lisab, et Sauga teeninduspunkt haldab ka Are

mine valimisjaoskondades kell 9-20 ning toimub ka kodus hääletamine.

Kui valija tervises seisundi või mõne muu mõjuva põhjuse tõttu ei saa hääletada valimisjaoskonnas, võib ta taotleda kodus hääletamist. Selleks esitab ta elukohajärgsele vallavalitsusele või jaoskonnakomisjonile kuni valimispäeva kell 14.00-ni kirjaliku taotluse või taotluse telefoni teel elukohajärgsele jaoskonnakomisjonile valimispäeval kell 9.00 kuni 14.00-ni. Kogu valimisi puudutav oluline teave saadetakse valijatele ka valijakaardiga, mis peaks olema valijateni jõudnud hiljemalt 16.02.2019. Valijatele, kes on tellinud elektroonilise valijakaardi ei saadeta valijakaarti posti teel. Kõik valimistega seotu on leitav veebilehelt <https://www.valimised.ee>

korraldamiseks moodustatud

5 valimisjaoskonda:

Valimisjaoskond nr 1, asub Sindi Seltsimajas, Pärnu mnt 44, Sindi linn.

- Hääletada saavad Sindi linna elanikud
- Toimub eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda
- Toimub hääletamine valijatele, kelle andmed on Rahvastikuregistrisse kantud Tori valla täpsusega.

Valimisjaoskond nr 2, asub Sauga teenuskeskuses, Selja tee 1a, Sauga alevik

- Hääletada saavad Sauga aleviku, Eametsa, Kilksama, Nurme ja Räägu külade elanikud
- Toimub eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda
- Valimisjaoskond nr 3, asub Tammiste lasteaias, Kellukese tee 5, Tammiste küla**
- Hääletada saavad Kiisa, Pulli, Rütavere, Tammiste, Urge ja Vainu külade elanikud

Valimisjaoskond nr 4, asub kahes kohas:

- **Are teenuskeskuses, Päriveri tee 17, Are alevik eelhääletamise päeval 26.02 ja 27.02 ning valimispäeval 03.03;**
- **Suigu Seltsimajas, Tootsi tee 6, Suigu küla eelhääletamise ajal 25.02.**

- Hääletada saavad Are aleviku, Elbu, Parisselja, Eavere, Niidu, Lepplaane, Päriveri, Kurena, Suigu, Murru, Võlla ja Tabria külade elanikud

Valimisjaoskond nr 5, asub Tori teenuskeskuses, Selja mnt 2, Tori alevik

- Hääletada saavad Tori aleviku, Oore, Levi, Võlli, Randivälja, Taali, Kildemaa, Urumarja, Kõrsa, Muraka, Selja, Mannare, Muti, Elbi, Kuiaru, Jõesuu, Piistaoja, Tohera, Aesoo, Rätsepa ja Riisa külade elanikud. ☎

piirkonda.

Seoses ühinemisega muutuvad ka rekvisiidid ja info arve peal. „Palume kõikidel enne maksmist arve pealt täpne info üle vaadata ja veenduda nende õigsuses,” lisab Tormilind.

Küsimuste korral külastage Sindi Vee kodulehte www.sindivesi.ee või helistage numbritel:

- **Are ja Sauga piirkonna kontaktisik Tõnu Alabert – 519 95348, klienditeenindus - 5127 780 / 44 20 737**
- **Tori piirkonna kontaktisik Urmas Päärent – 503 0418**
- **Sindi piirkonna kontaktisik Ants Tormilind – 509 4015**

OÜ Sindi Vesi teavitab kõiki kliente ühinemisega kaasnevatest muudatustest peagi oma kodulehel www.sindivesi.ee. ☎

Sauga Põhikool kutsub lapsi kooliks valmistuma

MARIKA HOOLMA
SAUGA PÕHIKOO LI ÕPETAJA

Sauga Põhikooli eelkoolirühm alustab tööd laupäeval, 26. jaanuaril. Tunnid on tasuta ning toimuvad laupäeviti kell 10-12. Eelkooli registreerimine on alanud ning oodatakse kõiki lapsi, kel plaanis sügisel Sauga Põhikoolis õpinguid alustada. Tulevased koolijätsid saavad vajalikud õppevahendid kooli poolt, kaasa tuleb võtta vahetusjalanõud ja pinal kirjutustarvetega. Vaheldusrikkad tunnid, mis aitavad lastel koolieluga kohaneda, toimuvad väikeses rühmas õpetaja Silja Heinsalu juhendamisel. Üheskoos omandatakse teadmisi, musit-

seeritakse, tantsitakse, mängitakse ja arutletakse. Õpetaja Silja tahab vanematele südamele panna, et lasteaiast äratulek ja koolilapseks saamine ei ole väikesele inimesele lihtne. „Harjutame lugemist, arvutamist, kuid eelkõige kuulamisoskust, korraldustest arusaamist ja nende täitmist. Lisaks süvendame uudishimu, sest see on õppimissoovi aluseks. Eelkoolist on kasu ka lastel, kes on püsimatud,“ ütleb õpetaja Silja. 1. klassi õpetaja Maile Lilletai lisab oma kogemusele toetudes, et eelkoolis käinud laps on sügisel kooli tulles kindlasti enesekindlam, sest koolimaja ja kaaslased on juba tuttavad. Lisaks näeksid lapsevanemad, et kodu lähedal on armas ja hubane maakool olemas. ○

Fotomeenusus möödunud kevadest. Õpetaja Maile Lilletai jagab eelkooli lõpetajatele tunnistusi. Foto: arhiiv

Noorte huvitegevuseks saab taotleda toetust

ERIKA NÕMM
TORI VALLA NOORSOOTÕÕ NÕUNIK

Tori vald toetab noorte osalemist huvitegevuses. Ühe noore kohta on võimalik toetust taotleda kuni 300 eurot aastas. Toetust saab taotleda huvitegevuseks vajalike vahendite soetamiseks, osalemiseks huvitegevusalastes projektides, laagrites, võistlustel, konkurssidel, festivalidel, õpilasvahetuse programmides ning transpordiks, et osaleda üleri-

gilistel või rahvusvahelistel laagrites, võistlustel, konkurssidel, festivalidel ja sarnastel huvitegevusega seotud üritustel. Sellest fondist ei saa taotleda igakuiste treeningute tasude hüvitamist. Toetuse saamiseks esitab taotleja vallavalitsusele vormikohase taotluse (kättesaadav Tori valla koduleheküljel) 15. veebruariks, 15. maiks või 15. oktoobriks. Taotlusele lisatakse tõendid osalemise kohta ning kuludokumendid. ○

Mida teha koduste ravimijääkidega

RAVIMIAMET

Kui ravimid on aegunud, kõlbmatuks muutunud või neid mõnel muul põhjusel enam ei kasutata, on eraisikul kaks võimalust, kuidas ravimitest keskkonda ja tervist kahjustamata vabaneda: a) viia ravimid apteeki; b) viia ravimid kohalikkude ohtlike jäätmete vastuvõtupunkti. Mõlemal juhul võetakse eraisikult/elanikelt ravimid vastu tasuta. Apteekidel on kohustus elanikelt kõlbmatud ravimid vastu võtta ja suunata hävitamisele. Apteekidel ei ole kohustust võtta vastu teisi jäätmeid, mis esmapilgul võivad olla ravimitest eristamatud - nt toidulisandeid, loodustooteid, mitmeid meditsiiniseadmeid. Neid võib koguda koos muude koduste olmejäätmetega, või ohtlike komponentide olemasolul koguda

eraldi ja viia ohtlike jäätmete vastuvõtupunkti. Apteeki üleantavad ravimid võiksid olla originaalpakendites. Ärge võtke purkidest ja blistritest tablette välja, ärge valage ümber vedelikke. Apteeker võib küsida üleandja kontaktandmeid vastuvõtuakti koostamiseks, kuid kui inimene ei soovi oma nime avaldada, peab apteek ka sel juhul ravimijäägid vastu võtma (vastuvõtuakti asemel täiendab apteek hiljem enda sisedokumente). Ohtlike jäätmete vastuvõtupunkti / jäätmejaama viimisel tuleks eelnevalt veenduda, et seal ravimeid vastu võetakse. Jäätmejaamade eraisikutele suunatud teenuste kohta saab teavet ka veebist; enamasti on kas kohaliku omavalitsuse või konkreetse jäätmejaama infot kirjas, milliseid ohtlikke jäätmeid elanikelt vastu võetakse. ○

Toeta oma metsa! Tugisüsteem erametsaomanikule

SA ERAMETSAKESKUS

Tori vallas on metsamaad kokku 27700 hektaril, see on 45% omavalitsuse pindalast. Metsamaast kaks kolmandikku (65%) on erametsaomanike kättes ja hallata. Erametsaomanikke on Eestis kokku üle 100 tuhande. Suur osa nendest elab oma metsast kaugel ning selle seisukorrale igapäevaselt ei mõtle. Riik on aga aastaid panustanud tugisüsteemi arendamisse, et metsaomaniku jaoks otsuste tegemine ja oma metsa eest hoolitsemine lihtsamaks teha. Metsaomanikel on võimalik erinevate metsakasvatustlike tööde tegemiseks Erametsakeskusest toetust küsida. Toetatakse näiteks noore metsa hooldamist ja metsakahjustuste ennetamist (toetusvoor juba 5.-25. veebruaril!), metsa uuendamist, metsamaaparandustööd ja muid tegevusi. Erametsakeskusest saab küsida ka hüvitist looduskaitseliste piirangute eest Natura 2000 alal või sihtkaitsevööndis asuval erametsamaal. Kõige olulisem metsatöö Järgmine toetusvoor on tulemas

juba veebruaris, toetust saab küsida kõige olulisema metsatöö jaoks - noore metsa hooldamiseks. Seda peetakse mõnikord küll kulukaks, kuid vaieldamatult kõige olulisemaks metsakasvatustlikuks tööks, millega määratakse metsa koosseis tulevikus. Hooldatud metsas on alles jäänud puudel paremad tingimused kasvamiseks. Just praegu on noore metsa hooldamise planeerimiseks aeg eriti soodne, seda kahel põhjusel. Esiteks on heade kütte- ja paberipuidu hindade tõttu võimalik raieist mõningat tulu teenida juba 20-30-aastase metsa hooldamisel. Teiseks on praegu veel olemas võimalus kuni 30-aastase metsa hooldamiseks toetust küsida. Täna sed maa elu arengukavas kokku lepitud toetusmeetmed lõppevad 2020. aastaks. Kas ja kui palju järgmisel perioodil Euroopa Liidu vahenditest metsakasvatust toetatakse, ei tea praegu veel keegi. Abi metsaühistust Kui omanikul oma metsas tegutsedes ja töid planeerides teadmistest ning ajast puudu jääb, tulevad appi kohalike metsaomanike endi poolt

loodud metsaühistud, kelle juures tegutsevad ka sõltumatut nõuannet pakkuvad kutselised metsakonsulendid. Tavaliselt mittetulundusühingutena tegutsevates metsaomanike ühendustes on olemas metsatööde planeerimiseks ja teostamiseks vajalikud teadmised ning kontaktid. Metsaomanik saab metsaühistust endale vajaliku info ja juhiseid oma metsa eest hoolitsemiseks, samuti saab seal taotleda erinevaid metsandustoetusi. Kui metsaomanikul endal puudub soov oma metsaga tegeleda, korraldavad metsaühistu spetsialistid kõik vajalikud tööd omaniku eest ise ära. Ühistud on järjepidevalt tõstnud metsaomanikele pakutavate teenuste hulka ja kvaliteeti. Selle tunnistajaks on ka stabiilselt kasvav metsaühistuga liitunud metsaomanike arv, mis ületab juba 13 tuhandet. Kõigi metsatoetuste taotlemise tingimustega saab tutvuda aadressil eramets.ee/toetused. Pärnumaal tegutsevate metsaühistute kohta saab lisainfot erametsaportaalist aadressil www.eramets.ee/parnumaa-metsauhistud. Toeta oma metsa! ○

Kas üks sõnum on võrdne inimeluga?

ANDREA REBANE
NOORSOOPOLITSEINIK

Üha rohkem olen liikluses märganud inimesi, kes sõidukit juhtides kasutavad mobiiltelefone, seda siis kas kellegagi sõnumineerides, uudiseid vaadates, üks teeb endast pilte, teine videokõnet – kuhu me oleme jõudnud? Väga suurel hulgal inimestest on nii-öelda „nutisõltuvus“, ilma mobiiltelefonita enam ei osata olla. Kas ma äkki jään mõnest uudisest ilma või kui vastan sõbrale alles koju jõudes, kas jääb miskit tegemata? Kas ma pean olema pidevalt kättesaadav? Tõstatan selle teema endiselt, kuigi sellest on räägitud sadu kordi, sest mina kui politsei-ametnik näen igapäevaselt liikluses kümneid sõidukijuhte, kellel näpuvahel mobiiltelefon.

Enamik isegi ei märka politsei-sõidukit ega teisi liiklejaid või kui seda tehakse, siis visatakse telefon kähku kõrvalistu ja tooli peale ja suurest ehmatusast proovitakse rahulikult edasi sõita. Politseisõiduk mõjub distsiplineerivalt ja hirm on järgneva ees, kas ma saan nüüd karistada? Politsei eesmärk ei ole kirjutada välja rahatrahve ja inimesi karistada, politsei soovib muuta turvalisemaks liiklemist igapähe jaoks. Me kõik soovime, et me ise ja meie lähedased jõuaksid turvaliselt õhtu lõpuks koju. Üks päev mobiiltelefoni rooli taga kasutades võib mööduda tavapäraselt, mõni päev kaldud sõiduteest kõrvale ja ehmata kergelt, kuid see üks saatuslik päev võib sind viia kokku teise sõidukiga või jalakäijaga ja siis on kahetsemiseks hilja. Kas see sõnum, see pilt, see uudis on seda ikka väärt? See kõik sõltub

Tori valla noorsoopolitseinik Andrea Rebane. Foto: Lääne prefektuur

meist endist, ei politsei ega sõber ei muuda sinu käitumist, vaid sina ise saad seda teha. Rohkem hoolimist ja märkamist! ○

Nurme III turbatootmisala rajamise ja töötamisega kaasneva keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu

Taotletav Nurme III turbatootmise ala asub Pärnu maakonnas Tori vallas Lavasaare turbamaardlas riigile kuuluval kinnistul Halinga metskond 39 (katastritunnus 73001:001:0818). Taotletava mäeeraldise pindala on 387,54 ha ja selle teenindusmaa pindala on 392,89 ha. Maavara kaevandamise maksimaalseks aastamääraks taotletakse 35 tuhat t, maavara kasutatakse aianduses ja energetikas. Loa taotletav kehtivusaeg on 30 aastat. Kavandatava tegevuse arendaja on Osühing ASB Greenworld (registrikood: 10468649;

kontaktandmed: kontaktandmed: Nurme küla, Tori vald, Pärnu maakond; tiidermann@asbgreenworld.ee; kontaktisik Jüri Tiidermann). Otsustaja on Keskkonnaamet (kontaktisikud Toomas Kalda, e-post toomas.kalda@keskkonnaamet.ee, telefon 447 7383; Marin Varblane, e-post marin.varblane@keskkonnaamet.ee, tel 4355621). Juhtekspert on OÜ Inseneribüroo STEIGER (Männiku tee 104, 11216 Tallinn, kontaktisik Aadu Niidas, e-post aadu@steiger.ee, telefon 668 1013). KMH aruande eelnõuga saab tööpäeviti tutvuda Keskkonna-

ameti Pärnu kontoris (Roheline 64, Pärnu, II korrus) ja Keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee, alalehel uudised, pressinfo. KMH aruande kohta saab Keskkonnaametile esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ajavahemikus 22. jaanuar kuni 12. veebruar 2019. KMH aruande avalik arutelu toimub 13. veebruaril 2019 kell 15.00 Tori Vallavalitsuse Sauga teenuskeskuses (endine Sauga vallamaja, Selja tee 1a, Sauga alevik, Tori vald) II korruse nõupidamiste ruumis. ○

August Pulst 130

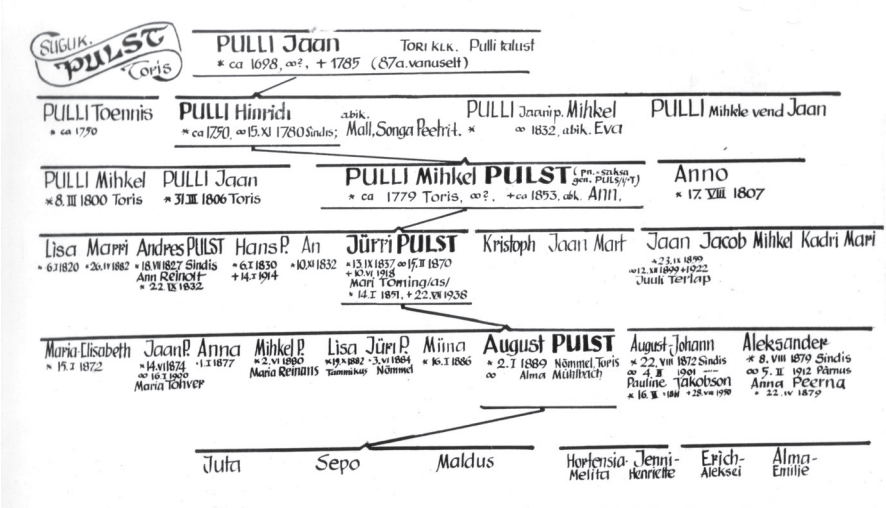
Koostöös Tori Muuseumiga tutvustame igas lehes veidi August Pulsti. 14. jaanuaril täitus tema sünnist 130 aastat. Igal korral käsitleme erinevat teemat või valdkonda. Esimesena tema enda kirjutis esivanematest.

August Pulst kirjutab oma esivanematest:

„Esivanemad olid päriskoha omanikud Tori kihl. Sindi Pullil. Isaisa Pärtel Pulst, „ Pulli Pärtel“, oli tuntud ja kuulus kogu ümbruskonnas. Pulli talu asub Pärnu jõe paremal kaldal, üks klm. Sindi kalewi wabri-kust jõge mööda ülespoole. Pulli päris koht oli Rootsi valitsuselt pärisoman-duseks kingitud arwatavasti teenete eest. Koha suurus 130 tiinu. Umbes 1870 aastal wõerandati Pulli päriskoht wägiwaldselt kohalikkude mõisnik-kude poolt ja liideti Tammiste mõisa külge ning Pulli Pärtel tõsteti kohast välja ühes perekonnaga. Põhjuseks olnud see, et sel ajal talupoega päris-koha omanikuna ei sallitud, eriti aga ka veel see, et Pulli Pärtel, kui „wõrd-lemisi uhke mees, rakendanud sageli kolm, neli hobust ette, asetanud kutsari pukki ja sõitnud mõisa paru-nitega võidu. See olla parunid iga kord vihale ärrittanud ja nemad tihti ähvardanud:“ küll me sulle, kuradile, kord näitame!“. Ähvardus läkski täide. Pulli päriskoha wõerandamisega ei olnud Pärtel muidugi rahul ja kaebas asja Pärnu Silla kohtusse. Kohtu eesotsas seisid muidugi kohalikud mõisnikud. Pärteli kaebtus tühis-tati. Pärtelil ei olnud edasikaebamise võimalust. Ometi leiti tee. Seati kokku venekeelne palvekiri, mis käskjalgade kaudu Peterburi ja seal kõõgi kaudu keisri ema kätte toimetati. Palvekir-jale anti kõik keisri kantsleis. Pärnu Silla kohtule tehti ülesandeks Pulsti asja uuesti läbi vaadata. Asi tuli tõesti Pärnu Silla kohtus uuesti harutusele, kuid otsust ei muudetud. Põhjuseks oli ette toodud – „Pulli kohta ei ole enam olemas, waid on ära jaotatud kaheks iseseiswaks kohaks/ mõisa

rendi kohaks./ Nii kaotas isaisa Pulli Pärtel oma päriskoha, mille järele ka ise peatselt suri olles ärritatud vihast ja murest. Wendi oli minu isal 3 ja õdesid 4. Kõik nad asusid kuhu keegi sai. Kõige wanem wend Mihkel rentis Tammiste mõisast Kiisa külast Otsa talu, kus ka isaisa Pärtel oma viimased päewad lõpetas. Järgmine wend Jaan, ameti poolest sepp, kelle tarwis Pullil sepi-koda üles oli ehitatud ja kus tema juba töötas, asus Pärnu lähedale Sauga mõisa sepaks. Hans töötas esialgu Otsal, siis oli kihelkonna kohtu wahimeheks. Wõttis wahepeal Pärnus tuntud rahwamehelt ja kirja-nikult I.W. Jannsenilt tunde, sooritas algkooliõpetaja eksami. Tema hane-sulega kirjutatud kalligraafilised käekirja proowid, mis eeskujuliku-dena osutusid, saatsin Tartu E. R. Muuseumi hoiule 1911 a. Hans pidas kooliõpetaja ametit mõne aasta ja lahkus koolipõllult, kui koolides wene õpekeel maksma pandi. Hakkas siis Sindi wabrikusse kutsariks, missugust ametit pikemat aega pidas. Kaotas kõrvakuulmise liig kiire sõitude läbi, mida sageli kuue hobusega ette wõeti. Wanaduse päevad saatis minu isa kodus Toris Irwel mööda ja suri 83 a. wanaduses seal samas. Minu isa Jüri Pulst, kõige noorem

vend, kellel Pullil wäike kohake oli ette nähtud ja eluhoonedki juba selleks üles ehitatud, asus esialgu wenna Mihkli juure Otsa talusse elama. Naesevõt-mine ja pulmad pidid Pullil peatselt sündima omas uues majakeses, nüüd tuli seda wenna Mihkli juures Otsal teha. Paari aasta pärast rentis minu isa samalt Tammiste mõisalt Kiisa külast Nõmme talu, mis asus wenna Mihkli taluga s.o. Otsaga peaaegu naabruses. Seda rendikohta pidas isa umbes 20 aastat, mille järele Tori kihelk. Tori kroonu vallas ostu teel Irwe talukodu-koha ütleмата ilusaks muutis. Õuest läbi jooksev oja täiendas seda veel oma jagu. Päästalasse asudes tuli isal ka siin wallaameti kohuseid kanda – voli-mees, kirikusaadik, jne. Isa suri 1918 a. okupatsiooni ajal 80 aasta wanaduses õnnetut surma. Sõnnikuveol lõhkuma hakanud hobune oli ta vankrilt välja paisanud, kus meelemärkusele tule-mata suri. Maeti Tori surnuaiale sireli õite sisse kohaliku puhkpillide orkestri ja suure rahvahulga osawõttel. Et kirjavahetus telegraferimine ja tele-foneerimine okupatsiooni wõimude poolt keelatud oli, sain isa surmasõ-numi alles kahe nädala pärast Tallin-nasse sõitnud täditütre kaudu kätte. Nii palju isast ja esiwanematest.“ ○

August Pulsti sugupuu. Foto on pärit Tori muuseumi arhiivist.

Toredaid elamusi Torist

KALJU KIDRA TORI SOTSIAALMAJA ELANIK

Tahan lugejatega jagada oma eelmise aasta paremaid hetki. Jaanuaris Ülle sünnipäeval käisime Reppo Kersti juures kelgukoortega sõitmas. Suurepärase päev oli! Vastlapäeval käisime Soomaal tõukekelkudega sõitmas. Tore oli, igaüks sai oma võimeid proovida! Kevadel sai käidud Viljandis kõige vanemas meierei muuseumis. Juunis Põnka talus sai loomi ja tiikides olevaid kalu näha. Sõime ja mängisime. Suvel oli teatrietendus

“Mälutempel”. Piletid tegi meile välja Margus Usin, suur aitäh selle eest! Hiiumaal käisime erivajadustega inimeste teatripäevadel, kus meie trupp esitas “Buratinot”, meil läks hästi ja tore reis oli. Ületasin enda kõrgusekartuse sellega, et käisin tuletorni tipus. Käisime Viljandis ka laulu- ja tantsupeol. Laulukaare all oli tore laulda ja teistega sammu pidada! Väandras võistlesime iga aastasel spordipäeval. Medaleid jagati ja aukirju sai, üldiselt läks hästi. Külastasime ka pealinna, käisime Tallinnas Salme Kultuuri-keskuses erivajadustega inimeste fotovõistluse lõpetamisel. Ise tehtud fotosid oli üle 2000, nende hulgast valiti paremad välja Vaimupuu kalendri jaoks. Saime endale uue uhke kõõgi ja igaüks omale ka oma kapid. Kuna minu emal oli 22. oktoobril sünnipäev, käisin teda Pärnu Haiglas vaatamas ja sünnipäeva salmi lugemas. Salm algas nii: “Täna on sinu päev. Suur on ema armastus. Suur on ta tahte jõud. Armastust ja austust annab meile ta. Olgu suur või väike laps, ema on kõigil vaja!” Pärnu Kontserdimajas nautisime iga aastast puuetega inimeste kontserti. Esialgu laulis koolitüdruk 2 laulu, siis tulid lavale Pille Pürg ja Anne Paluveer. Naerda sai ja ilus päev oli! Osalesime ka Tori jõulupuu tegemise võistlusel. Saime aukirja ja kommi ning ilus oli ka teiste kuuski vaadata. Aasta lõpus pidasime sotsiaalmajas jõulupidu. Esines Ervin Lillepea koos tütreaga. Jõuluvana käis ka, kinke sai ja saime lugeda salme. Kõik oli pidulik, meie maja Avel täitus juba 10 aastat töötamist sotsiaalmajas. Natuke juubeli hõngu hõljus ka kõigi südames. Eriti tahan tänada ilusa peo korraldajaid. Aitäh Ave ja Maigi, et olete olemas! Mina püüan edaspidi rohkem oma asjadega tegeleda ja oma tervisele tähelepanu pöörata. Soovin kõikidele head kannatust ja lugupidamist ning palju samme paremuse poole! ○

Etnograafiline üritus Suigu seltsimajas 9.-10. veebruaril 2019

Kõik huvilised on oodatud laupäeval, 9. veebruaril kell 10.00 Suigu seltsimaja juurde, et alustada Meister Margus Rebase juhendamisel Tori kihelkonna karjapoiskorvi punumise õppimist. Seljas peavad olema ilmas-tikukindlad riided ja kaasas tasku-nuga ning oksakäärid, sest alustuseks suundume metsa materjali korjama. Peale seda ootab meid soe tuba Suigu seltsimajas, kus on ka lähedalt ruumi,

et punumisega tegeleda. Planeerida tuleks kindlasti kaks päeva. Osavõtt palun registreerida Suigu raamatukogu juhataja juures suigu@pkr.ee või 53060752. Kes soovib lapse kaasa võtta, siis kõik lapsed on koos vanematega oodatud ja nende eest ei ole osavõtutasu vaja maksta. Koolituse hind on 27€. ○

Are kooli vilistlaste kokkutulek

13. aprillil 2019 toimub Are kooli 190. ja Suigu lasteaia 30. aastapäevale pühendatud vilistlaste kokku-tulek. Uksed avatakse Suigu lasteaias kell 15.00 ning Are kooli oodatakse vilistlasi ja endisi kooli töötajaid alates kella neljast. Kooli aastapäevale pühendatud aktus algab kell 19.00 Are koolis. Tantsuks mängib ansambel Vanaviisi.

• Vilistlased, kelle lõpetamise aasta on 1970 ja varem, osalemine TASUTA.

- Osalustasu 15 eurot kuni 31.03
 - Osalustasu 18 eurot 01.-10.04
 - Osalustasu kohapeal 20 eurot
- Osalustasu palume kanda Tori valla ala EE642200001120160667 Selgituseks märgi ARE VILIST-LANE, NIMI (KELLE EEST MAKSTUD) ja lõpetamise aasta.

Lisainfo:
info@are.edu.ee
tel: 53482880
www.are.edu.ee ○

VABATAHTLIKUD VEAVAD TORI SOTSIAALMAJAS HUVIRINGE

5. veebruar kell 10.00
KUNSTIRING
Juhendab vabatahtlik Vaike Viileberg
* * *
7. veebruar kell 10.00
KERAAMIKARING (Jõesuu külamajas)
Juhendab Tiia Kass
* * *
12. veebruar kell 10.00
FOTORING
Juhendab vabatahtlik Ülo Soomets
* * *
14. veebruar kell 10.00
JUTURING
Juhendab vabatahtlik Liivi Tõnissaar;
alates 12.00-st
HINGEHOID
tule rääkima, kui sul on mure, kriisid, lein, üksindus, stress, vägivald...
* * *
19. veebruar kell 10.00
KÜPSETUSKLUBI
Juhendab vabatahtlik Kerli Kirsipuu
* * *
21. veebruar kell 10
KODULOORING
Juhendab Aita Puust

21. veebruar kell 12.00
PABERMEISTERDAMINE
Juhendab vabatahtlik Aneli Toht
* * *
26. veebruar kell 10.00
LOODUSRING
Juhendab vabatahtlik Aadi Saar
* * *
28. veebruar kell 10.00
KÄSITÖÖRING
Juhendab vabatahtlik Helin Mugamäe
* * *
28. veebruar kell 12.00
LAUAMÄNGUDE RING
Juhendab vabatahtlik Lille-Õie Joosepson
* * *
11. ja 25. veebruar kell 10.00 - 16.00
JUUKSUR PAMELA
* * *
- MANIKÜÜR/PEDIKÜÜR**
Vajalik eelregistreerimine 446 6980 ja 529 7216

KÕIK HUUVILISED ON OODATUD!

Tori Spordiklubi kutsus klubi liikmeid ja sõpru spordipeole

SUUR spordipidu

Reedel 8. veebruaril 2019
Algusega kell 19 Tori Rahvamajas

KAVAS

- Tänuõnad ja tagasiivaade spordiaastasse 2018
- Tantsuks ansambel „Vanad Sõbrad“
- Suupisted kohvikult „Kuuvarjutus“
- Üllatused

Palume oma osalemisest teatada 6. veebruariks Andrale
5691 0009 või tori.spordiklubi@gmail.com

Toetajad: Tori Vallavalitsus, Tori Spordiklubi

TEISIPÄEVAL, 26. VEEBRUARIL 2019
KELL 19.00

LUGUDE ÕHTU ONU RAIUGA

Sauga Musta Maja saalis

Tule kuula põnevaid reisijutte!

LOOVMUUSIKA RING

alates 2019 Are ANK-is
ESMASPÄEVITI kell 15.30!!!

Ootame ringi uusi liikmeid!

Ringis osalemine arendab noore muusikalist kuulmist, analüüsivõimet ja oma tunnete valitsemist, annab võimaluse luua ise helisid ja katsetada erinevaid pille.

JUHENDAJA OTT RÕNGAS

* OSALEMINE TASUTA

TANTSIMETERVISEKS

FOLKLOORIHOMMIK

Juba aastal 1883 ütles Tori „Salme“ seltsi asepresident H. Tamberg oma kõnes: „Tantsimine on ühes seltsis pitka istumise järel noore inimestele pealegi tarviline, tervisele kasuline keha ja liikmete liigutamine.“

Sea oma sammud pühapäeval,
24. veebruaril 2019 aastal
kella 10-ks Tori Rahvamajas.

Tule, tantsi ja laula!

SELGELTNÄGIJATE TULEPROOV 2018 VÕITJA!

ŠAMAAN EVALD

KOHTUB LUGEJATEGA
JA JAGAB AUTOGRAMME.

HINGELINE ŠAMAANIRÄNNAK!
KUIDAS LEIDA ARMASTUST?
MIDA TOOB AASTA 2019?

JA TEISED EESTI PARIMAD
SELGELTNÄGIJAD

PILET €10
PEREPILET €15

TORI RAHVAMAJA, VÕLLI TEE 4
9. VEEBRUAR KELL 18.00

Kutse

Olete palutud
Eesti Vabariigi 101. aastapäevale
pühendatud kontserdile
Are Huvikeskuse
suures saalis pühapäeval,
24. veebruaril 2019. a. kell 15.00

Kavas:

Pidupäevatervitused
Riigikogu liikmelt Andres Metsojalt ja
Tori vallajuhtidelt

Esineb muusik **Kait Tamra**

Are Huvikeskus

Sünnipäevatorit ja kohv

Enne üritust toimub fuajees aastapäeva tervitus vahuveiniga, seetõttu palume kohale tulla veidi varem.

PÜHAPÄEVAL, 24. VEEBRUARIL 2019
KELL 17.00-22.00

EESTI VABARIIGI SÜNNIPÄEVA PUHUL

TANTSUÕHTU

Sauga Mustas Majas

tantsuks mängib
"Väägvere Kvintett"

avatud kohvik

sissepääs tasuta

meeleolu hoiavad üleval
Meelis Sarv ja
Peeter Kaljumäe

lisainfo telefonil 56951200

TEATED

Sindi Lasteaia uus e-postiaadress
on lasteaed@sindilasteaed.ee. ○

Tammiste Lasteaed kuulutab välja konkursi lasteaiaõpetaja ametikohale. Tööle asumise aeg esimesel võimalusel. Hea lasteaiaõpetaja! Kui väärtustad tervist, turvalisust ja koostööd, siis ootame Sind kandideerima. Kandideerimiseks saata motivatsioonikiri, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt veebruari alguseks 2019 e-postile info@tammistelasteaed.ee. ○

Urge Naisseltsi veebruarikuine kokkusaamine toimub esmaspäeval, 11. veebruaril kell 17.30 Urge raamatukogus. Ootame nii uusi kui kauaaegseid huvilisi! ○

Sindi Sotsiaaltöökeskuses alustas **käsitööring**, mis toimub neljapäeviti kell 14.00-16.00, kõik huvilised on oodatud! Osalemine tasuta. ○

Sindi Sotsiaaltöökeskuses alustab 4. veebruarist **eakate võimlemine "Tervise pooltund"**. Juhendajaks Anne Kaar, osalemine on tasuta. ○

Endised Sindi majavalitsuse kliendid, kes nüüd peavad kommunaalmakseid Tori Vallavalitsusele maksma. Kui teil esineb probleeme arvete kätte saamisega, palun andke sellest teada valla raamatupidajale telefonil: 53025090, ○

Nende laste, kes ei saanud koduste laste jõulupeost osa võtta, **kommipakid** ootavad teid vallavalitsuses Sindis või Tori, Are, Sauga teenuskeskustes jaanuari lõpuni. Info saamiseks palun helistage telefonil 53682558. ○

Sauga raamatukogu on 6.-8. veebruaril suletud seoses töötaja koolitusega ning kohustustega Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu. ○

Suigu Seltsimajas igal neljapäeval kell 19.00 **joogatreening**, kõik huvilised on oodatud! Osavõtutasu on 8€/kord. Treenerid Toomas ja Marge Õunap. Lisainfo Suigu raamatukogust 53060752. ○

Osaühing Variin Agro esitas 31.10.2018 Keskkonnaametile **vee erikasutusloa taotluse Tori vallas, Tohera külas** põhjavee võtmiseks, heitvee, sademevee ja drenaaživee suublasse juhtimiseks. Keskkonnaamet kutsub kokku avaliku istungi, et arutada asja kõikide osapoolte vahel. Avalik istung toimub 28. jaanuar 2019, Tori. ○

Tori Sotsiaalmajas alustab 6. veebruarist **inglise keele kursus**. Tunnid algavad kell 17, õpetaja on Eelika Lüll, lisainfo telefonil 5297216. ○

14.02.2019 kl 19:00 Tori Rahvamajas
17.02.2019 kl 15:30 Tori Rahvamajas

On 1 teater esitleb
Neda Neždana
"SEE, KES AVAB UKSE"

must komöödia
Kaks naisterahvast, kes on suletud surmakuuri ja keda terroriseeritakse telefonikõnedega tundmatute isikute poolt, tõlgendavad olukorda liiga kardinaalselt...

tõlkija	ESTA SOKK
lavastus/lavakujundus	GRUPITÖÖ
heli ja valgus	ARGO JUSKE
abijõud	AIME JUSKE

OSATÄITJAD

veera	PIRET DREIMANN
viktoria	JANE LUMIJÖE
kirahitootaja	AIME JUSKE

Pilet 5.-
broneeri koht 446 6997

Esietus 2. augustil 2018 Tori Rahvamajas

- etendus ei sobi alla 14 aastastele teatrisõpradele
- etenduses suitsetatakse

Avatud enne ja peale etendust

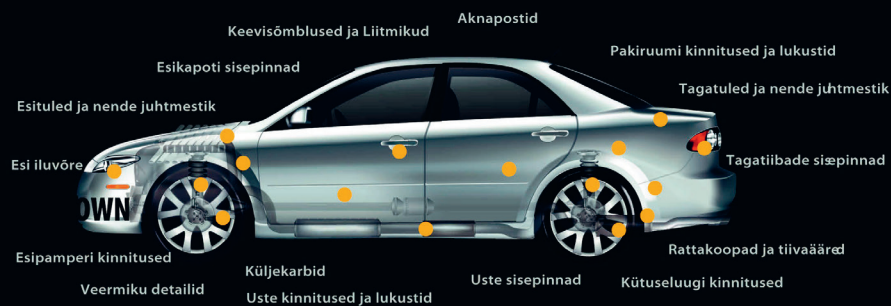
ROOSTEKAITSE KESKUS

SINU AUTO KINDEL KORROSIOONI KAITSE!

KROWN®

protsessi käigus töödeldakse:

SAVI TN. 36 PÄRNU
TELEFON: 4440018
INFO@ROOSTEKAITSEKESKUS.EE
WWW.ROOSTEKAITSEKESKUS.EE

Beebikool

SAUGA NOORTEKAS EHK MUSTAS MAJAS

esmaspäeviti
kell 10.00 kell 11.00
beebid vanuses 1-aasta beebid vanuses kuni aasta
kuumaks 13.-
täpsem info
ainatarvis@gmail.com

15.VEEBRUARIL KELL 20.00
ARE HUVIKESKUSES

PURPURPUNANE SÕBRAPÄEV

STIILIPIDU

PUBLIKU SEAST VALIME ÜHE
ÄGEDAIMA KOSTÜÜMI, MILLE KANDJA
SAAB AVHINNAKS AASTALÕPUPEO PILETI!

DJ ENNO LOHU

AVATUD TASKUKOHASTE HINDADEGA BAAR
(OMA SÖÖK-JOOK JÄTA SEEKORD KOJU)

PILETI HIND 5 EUR

INFO JA LAUDADE BRONEERIMINE 5105498

Figuurisõbrad
Tule salene koos
Figuurisõprade grupiga!

Mentor: Regina Karlep
Paikuse Päevakeskus,
Tiigi 2, Paikuse
Kolmapäeviti kell 17:30

www.figuurisõbrad.ee

OÜ ETEST PR

ostab
metsa-
ja põllumaad

Tel 50 45 215
51 45 215
info@est-land.ee

10. veebruaril
kell 12-16

SEENIORIDE VABAAJAMESS

Pärnu Kaubamajas

kultuuri-, vaba aja- ja sporditegevuste
tutvustajad ning terviseteenuste
ja meelelahutuse pakkujad.

Sissepääs tasuta. Tulge osalema!

Tasuta ohvriabi kriisitelefoni

116 006

töötab 24/7

Kiiret abi osutatakse eesti, vene ja
inglise keeles inimestele, kes on lan-
genud süüteo, hooletuse või halva
kohtlemise ohvriks ning on kogenud
füüsilist, vaimset, majanduslikku või
seksuaalset vägivalda.

Sõbrakuul Sindi Massaažitoas
sõbralikud hinnad! Helista
53 987 969 Pärnu mnt 23a

Eesti Sõjameeste mälestuskirik Toris

EELK Tori Püha Jüri Kogudus

VEEBRUAR 2019

▪ Pühapäeval, 10. veebruaril kl 14

JUMALATEENISTUS

Teenib Tori Püha Jüri koguduse õpetaja Ants Kivilo

▪ Pühapäeval, 24. veebruaril kl 12

EESTI VABARIIGI 101

TÄNUJUMALATEENISTUS

Pärgade asetamine Vabadussõja ausambale Tori kalmistul.

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Elmar Killo	30.08.1943 - 13.12.2018
Andres Rull	20.05.1950 - 21.12.2018
Aivo Noormäe	30.11.1953 - 7.12.2018
Ahto Viik	6.03.1957 - 21.11.2018
Ilmi Kaar	18.01.1931 - 13.12.2018
Elvi-Leontine Tugedam	06.09.1932 - 25.12.2018
Aino Juursalu	11.05.1942 - 22.12.2018
Nadežda Junson	06.09.1945 - 23.12.2018

VASTSÜNDINUD VALLAKODANIKUD

Freddy Rosenberg	03.12.2018
Jarek Hölm	03.12.2018
Elias Kibur	06.12.2018
Renekk Lilletai	12.12.2018
Mia-Ly Loite	29.11.2018
Evete Nõmm	04.12.2018
Reti Krimses	09.12.2018
Emilia Djomina	14.12.2018
Sandra Jõepere	16.12.2018

Tori Valla Teataja

Väljaandja: Tori Vallavalitsus

Aadress: Pärnu mnt 12, Sindi,

Tori vald, 86705 Pärnumaa

E-post: tori@torivald.ee

Toimetaja: **Katariina Vaabel**,
tel: +372 58666327, e-post: ajaleht@torivald.ee

Keeletoimetaja: Margot Limberg

Trükk: AS Pajo, küljendus: Karmen Vesselov

**Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti
aadressil ajaleht@torivald.ee**

**Toimetusel on õigus vajadusel kaastöid
lühendada ja redigeerida.**

SÜNDMUSTEKALENDER

Esmaspäeval, 28.jaanuaril

kell 10.00 Tori teenuskeskuses avalik istung Variin
Agro OÜ vee erikasutusloa küsimuses

Neljapäeval, 31. jaanuaril

kell 19.15 Are Huvikeskuses Kaduneljapäeva
puhastusseanss, lisainfo: gerdal777@hotmail.com

Reedel, 1. veebruaril

kell 12.00 Sauga Raamatukogus kirjanik Heli
Künnapas

Laupäeval, 2. veebruaril

kell 17 Sindi Seltsimajas mälumäng, osalustasu 2€

Teisipäeval, 5. veebruaril

kell 17.30 Sindi Linnaraamatukogus kirjanik Heli
Künnapas

Reedel, 8. veebruaril

kell 19.00 Tori Rahvamajas Suur spordipidu.
Osalusest palume teatada 6. veebruariks telefonil
56910009 või tori.spordiklubi@gmail.com

Laupäeval, 9. veebruaril

kell 18.00 Tori Rahvamajas kohtub šamaan Evald
lugejatega. Pilet 10€, lisainfo telefonil 58351915

Pühapäeval, 10. veebruaril

kell 14.00 Tori kirikus jumalateenistus

Esmaspäeval, 11. veebruaril

kell 17.30 Urge Raamatukogus vestlusõhtu Kaidi
Suvistega

Teisipäeval, 12. veebruaril

kell 19.00 Sauga Raamatukogus mälumäng

Neljapäeval, 14. veebruaril

Are Huvikeskuses sõbrapäeva paarivõrkpalliturniir. Kellaaeg selgumisel, registreerimine ja info telefonil 56487371

Kell 19.00 Tori Rahvamajas teatrietendus "See, kes avab ukse". Pilet 5€, info telefonil 4466996

Reedel, 15. veebruaril

kell 20.00 Are Huvikeskuses stiilipidu Purpurpunane Sõbrapäev. Pilt 5€, lisainfo ja broneerimine telefonil 5105498

Pühapäeval, 17. veebruaril

kell 19.00 Tori Rahvamajas teatrietendus "See, kes avab ukse". Pilet 5€, info telefonil 4466996

Reedel, 22. veebruaril

kell 19.00 Klaara-Manni Puhke- ja Seminarikeskuses Soomaa Virvatuled

Pühapäeval, 24. veebruaril

kell 10.00 Tori Rahvamajas folkloorihommik Tantsime Terviseks

Kell 12.00 Tori kirikus Eesti Vabariik 101 tänujumalateenistus

Kell 15.00 Are Huvikeskuses Eesti Vabariigi 101. aastapäevale pühendatud kontsert

Kell 17.00 Sauga Mustas Majas Eesti Vabariigi puhul tantsuõhtu

Pühapäeval, 3. märtsil

kell 12.00 Tori Põhikooli juures Tori vastlatrall

Laupäeval, 16. märtsil

kell 11.00 Tori võimlas võrkpalliturniir. Info ja registreerimine tori.spordiklubi@gmail.com, tel. 56910009

Vaata lisa www.torivald.ee/kalender